

LUONNON- JA YMPÄRISTÖNHOIDON TAVOITTEET

0. Johdanto

Sosialidemokraattisen työväenliikkeen aatesisällölle on keskeistä riiston kieltäminen. Ihminen ei saa hankkia etua toisen ihmisen kustannuksella. Yhteinen etu on sama kuin kaikkien ihmisten etu. Yksityistä etua ei saa hankkia yhteisen edun kustannuksella. Luonnon riistäminen loukkaa yhteistä etua. Siksi luonnon riistäminen on ihmisen riistämistä.

Työväenliike tuntee ja kantaa vastuun yhteiskunnan ja ihmisen tulevaisuudesta. Meidän on jätettävä lapsillemme ja heidän lapsilleen käyttökelpoinen ja tasapainoinen luonto, jossa ihmisen on hyvä olla.

Sosialidemokraattisen puolueen tavoitteena on ihmisen vallinnanvapauksien lisääminen. Luonnon arvot kuuluvat kaikille eikä niistä nauttiminen saa riippua omistuksesta eikä jäädä suurituloisten etuoikeudeksi.

Ihmisen tulevaisuus riippuu olennaisesti siitä, miten hän käyttää, hoitaa ja suojelee luontoa. Kaikki raaka-aineet ovat peräisin luonnosta; eläimistä, kasveista, maasta, vedestä ja il-

masta. Luonnon käytön, hoidon ja suojelun on oltava suunnitelmallista ja yhteiskunnan säätelemää. Vain siten voidaan luonnon riistoa ehkäistä ja säilyttää luonnossa tasapaino. Luonnon tasapaino on ihmisen elinehto.

Luonnon käytön, hoidon ja suojelun suunnittelua estävät meillä ennen kaikkea perustuslain yksityistä omaisuutta suojaavat säännökset ja varsinkin niiden tulkitseminen demokraattisten periaatteiden vastaisesti, mikä estää yhteiskuntaa yhteisen edun edustajana puuttumasta yksityisen edun tavoittelemiseksi tapahtuvaan luonnon riistoon. Luonnonvarojen omistamista on kuitenkin pidettävä lähinnä hallintaoikeutena, joka ei anna lupaa niiden tuhoamiseen. Yhteiskunnallista vastuuta tarvitaan ennen kaikkea niiden luonnonvarojen, mm. maan ja veden käytössä, jotka eivät lisääny. Luonnonvarat eivät ole kapitalistisen järjestelmän eivätkä yksityisen yritteliäisyyden luomia. Ne ovat kerran olleet yhteisomistuksessa ja niitä on käytettävä, hoidettava ja suojeltava yhteiseksi hyväksi. Tämä on nimenomaan sosialidemokratian periaatteiden ja päämäärien mukaista. Sosialidemokraattien tulee myös vaatia, että ylimuistoisista ajoista voimassa olleet ns. jokamiehen oikeudet, jotka takaavat kaikille oikeuden luontoon, vahvistetaan lainsäädännössä.

Johtavana periaatteena luonnonhoidossa tulee olla, että kaikissa suunnitelmissa, jotka vaikuttavat luontoon, on luonnon arvot otettava huomioon. On aina selvitettävä, mitä haittoja suunnitelman toteuttaminen tuottaa luonnolle ja miten nämä haitat voidaan ja aiotaan torjua. Taloudellisen vastuun nykyisten yhdyskuntien sekä toiminnassa olevien tehtaiden ja laitosten luonnolle aiheuttamista haitoista on periaatteessa katsottava kuuluvan haitan aiheuttajalle.

Yhteiskunnalla ei nykyisin ole läheskään riittäviä mahdollisuuksia estää luonnon ja ympäristön turmelua. Luonnonhoito ei onnistu ilman tehokasta, yhteiskunnan suorittamaa valvontaa. Luonnonhoidon hallinnolliseksi keskuksiksi on perustettava luonnonhoitovirasto. Luonnonhoitoviraston ja luonnonhoidon piiri- ja paikallishallinnon on saatava riittävästi valtaa niin, että yhteiskunta voi puuttua luonnolle ja ympäristölle aiheutuviin haittoihin.

Luonnonhoito on kansainvälinen tehtävä. Kansainvälinen velvollisuutemme on suojella ja hoitaa ainutlaatuista luontoamme niin, että sen erityispiirteet säilyvät. Maamme ulkopuolelta tulevankin on saatava nauttia Suomen luonnosta. Meillä on niin ikään oikeus vaatia, että laaditaan kansainvälisiä sopimuksia, joilla estetään kaikille maille jo nyt yhteisten luonnonvarojen kuten ilman ja merien saastuminen ja kansainvälisillä vesillä elävän eläimistön jatkuva köyhtyminen. Tätä varten Suomen on yhdessä naapurimaittensa kanssa tehtävä tarpeellisia aloitteita. On pyrittävä myös luonnonkäytön kansainväliseen yleissuunnitteluun.